

Rekabet Kurulu Yeniden Satış Fiyatı Tespitine Karşı Sert Yaklaşımını Artırarak Sürdürüyor

Rekabet Kurumu, Maysan Mando'ya bayilerinin satış fiyatlarını izleyen ve satış politikalarına müdahale eden uygulamaları nedeniyle **Satış Fiyatını Belirleme** ("YSFB") ihlalinden ceza verdi.

Maysan Mando'nun bir müşterisi tarafından Rekabet Kurumu'na yapılan hakim durumun kötüye kullanılması şikayeti nedeniyle başlayan soruşturma, son dönemlerde sıkça karşılaştığımız YSFB ihlali ile sonuçlandı. Buna göre Maysan Mando'ya, bayilerine yönelik yeniden satış fiyatı belirleme uygulamalarından ötürü **yıllık cirosunun %0,75'i oranında idari para cezası verildi.**

Maysan Mando'nun bayilerinin satış politikasına müdahale niteliği taşıyan kimi fiiller, Rekabet Kurulu tarafından amaç yönünden Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'a aykırı bulunmuştur. YSFB'nin adeta kitabi tanımı niteliğinde olan ve Rekabet Kurulu kararına konu olan söz konusu fiillerden bazıları aşağıdaki gibidir:

- Kârlılığının görece düşük olduğu tespit edilen **bayilere uyarıların yapılması,**
- Fiyatları görece düşük olandan **bayilerden fiyat artışı yönünde taahhüt alınması,**
- Bayilerden bir tanesinin yöneticisini şirket merkezine davet etmesi ve bayinin kârlılık seviyesinin **belirli bir düzeyin altına inmemesi konusunda mutabakat yapılması,**
- Bayi ziyaretlerinde **bayileri kârsız satış yapılmaması** ve karlılık seviyelerinin belirli bir düzeyin altına inmemesi konusunda uyarılar yapılması,
- **Bayilerin uyguladığı fiyat bilgilerinin talep edilmesi** ve bunu takip eden dönemde fiyatlarda değişim olması,
- Bir bayinin, **rakip bayinin fiyat düşürmesi hakkında Maysan Mando'ya şikayette bulunması,** bunun üzerine Maysan Mando'nun araştırma yapması ve "*aynı şikayetin devam etmesi durumunda ilgili arkadaşlardan fatura talep edeceğim*" yazışmasının tespiti

- Bayilerden satış fiyatları hakkında bilgi talep edilmesi ve **fiyatları görece düşük olan bayilere satış sonrası hizmet verilmesinde ciddi aksaklıklar** yaşanmasının tespiti.

Gerekçeli karar, YSFB hakkında oldukça dikkat çekici noktalar barındırıyor. Rekabet Kurulu'nun geçmiş uygulamasında YSFB'nin ekonomik etkilerine baktığı kararlar da bulunmaktadır. Bu kararda ise YSFB'nin piyasada etki doğurup doğurmadığına bakmaksızın YSFB'nin mevcudiyetini dahi tek başına ihlal için yeterli görmüştür.

Bu karar, ileriye yönelik emsal niteliği taşımaktadır. Ayrıca Rekabet Kurulu'nun YSFB hakkındaki sert tutumunu daha da sertleştirerek artıracığına işaret etmektedir. Dolayısıyla özelleme adına Rekabet Kurulu'nun YSFB'nin ekonomik etkisine bakmaksızın, sadece bu amaçla yapılan anlaşmalara müsamaha göstermeyeceği çok açık bir biçimde ortadadır.

Ayrıca, başta hakim durumun kötüye kullanılması nedeniyle başlayan soruşturma, Rekabet Kurumu uzmanlarınca tespit edilen bulgular nedeniyle şekil değiştirmiş ve Rekabet Kurulu'nun resen araştırma yetkisinden dolayı YSFB ile sonuçlanmıştır.

Rekabet Kurumu tarafından yapılan yerinde incelemelerde çeşitli deliller bulunmuştur. Bunlardan bir tanesi, şirket içi yazışmanın ekinde yer alan 2016 Aftermarket Bayi Ziyaret Raporları" isimli Power Point sunumundaki bilgilerdir. Ayrıca delil olarak değerlendirilen e-posta yazışmalarından bir tanesini aşağıda dikkatinize sunarız:

"Selam,

*Sizi daha fazla telefon ile rahatsız etmemek adına mail atmaya daha uygun buldum. **Geçen yıl piyasa satış şartlarımı bayilerden gelen şikayet üzerine geri çekmemi istediniz.** Ben de ticaretimize ve diyalogumuza zarar gelmemesi adına **talebinizi yerine getirdim.** Bu değişiklik nedeni ile de **ciddi ciro kaybettim.** Hattı zatında 2. yarı yıl +2 primimi de alamadım. Buna rağmen **diğer rakip firmaların satışlarına herhangi bir engel getirilmedi** ve satışlar aynı şartlarda devam etti.*

*Siz bu duruma engel olamaz iseniz artık ben iyi niyet sınırimi aşmış durumda olduğum ve **kaybettiğim ciro ve müşterilerimi toparlamak için üzülerek satış fiyatlarımı değiştirmek zorunda kalacağım.** Bilgilerinize önem ile arz ederim."*

Yukarıda yazılanlar ışığında, bayi ağı ile çalışan her şirketin, farkında dahi olmadan gerçekleştirdiği birçok fiil, Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'a aykırılık teşkil ediyor olabilir. Bu kararda çok açık örneklendiği gibi, muhtemel bir ihlal halinde bu nevi aykırılıklar, Rekabet Kurumu uzmanları tarafından bütün çıplaklığı ile ortaya konularak kamuya açık bilgi haline dönüşmektedir.

Maysan Mando'nun cezalandırılmasına gerekçe teşkil eden YSFB ise Rekabet Kurulu'nun son dönemlerde en çok dikkat ettiği konulardan bir tanesidir. 2018 yılından bu yana **(i)** Türk Henkel Kimya Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ye, **(ii)** Sony Eurasia Pazarlama A.Ş.'ye ve **(iii)** Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş.'ye YSFB nedeniyle idari para cezası verildi. Ayrıca, 19 Eylül 2018 tarihli Henkel kararından bu yana 10 şirkete YSFB iddiasıyla soruşturma açıldı. Bu soruşturmalardan 4 tanesi ihlal kararı ile sonuçlandı. Bu gerçekler ışığında **şirketlerin alıcılarının fiyatına müdahale etmelerinin son derece riskli olduğunu bir kez daha belirtmek isteriz.**

Bu kararlar birlikte Rekabet Kurulu, 2019 yılında 10'uncu soruşturmasını karara bağlamış oldu. Bu kararların yedisinde rekabet ihlaline ve para cezası uygulanmasına karar verilerek **toplam 256.753.080 TL** ceza verildi. Diğer taraftan, Maysan Mando ve İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneği'ne ilişkin kararlarda ceza tutarına yer verilmediği için toplam ceza tutarının nihai durumu yansıtmamaktadır.

Rekabet Kurulu'nun YSFB'ye ilişkin giderek katılaştan politikası nedeniyle önümüzdeki dönemde benzer soruşturmaların artması ve yeni cezalar çıkması sürpriz olmayacaktır.

Bültenimiz ile alakalı sormak istediğiniz bir husus olması durumunda her daim bizler ile iletişime geçebilirsiniz.

Av. Mahmut Barlas

Ortak Avukat

Durukan Hukuk Bürosu